

107 Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Θεσσαλονίκης

Το Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας είναι το ένα από τα δύο Τμήματα της Θεολογικής Σχολής, που λειτουργούν ανεξάρτητα, σύμφωνα με τους νόμους 1268/82 και 2083/1992.

Το Τμήμα αποτελεί τη βασική λειτουργική ακαδημαϊκή μονάδα, που καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης. Το πρόγραμμα σπουδών κάθε Τμήματος οδηγεί σ' ένα ενιαίο πτυχίο.

Το Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας με την εκπαίδευση που παρέχει, βάσει του αναλυτικού προγράμματος σπουδών του που παρατίθεται κατωτέρω, σκοπεύει να καταρτίσει στελέχη της Εκκλησίας και της Εκπαίδευσης.

Οι σπουδές με βάση το Νόμο 1268/1982 διαρθρώνονται σε 8 εξάμηνα (4 χρόνια).

Επαγγελματικές Διέξοδοι

Οι πτυχιούχοι μπορούν να καλύψουν θέσεις εργασίας σε τομείς ανάλογους με τις σπουδές και την εξειδίκευση τους. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι μπορούν να απασχοληθούν στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα: στην Εκπαίδευση και ειδικότερα στην Εκκλησιαστική Εκπαίδευση, στον τομέα της Εκκλησιαστικής Διακονίας, ως ιερωμένοι στην Ελλάδα και στο εξωτερικό ή ως λαϊκοί σε διάφορες υπηρεσίες Εκκλησιαστικής Κοινωνικής Διακονίας, σε οποιαδήποτε θέση σχετική με το αντικείμενο σπουδών τους (ερευνητικά κέντρα, συμβουλευτικοί σταθμοί, τοπική αυτοδιοίκηση, αρχαιολογική υπηρεσία-εφορίες βυζαντινών αρχαιοτήτων, εκδοτικοί οίκοι).

Πρόγραμμα Σπουδών

ΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Ο Τομέας είναι η ακαδημαϊκή μονάδα που συντονίζει τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος, το οποίο αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης. Όργανα του Τομέα είναι η Γενική Συνέλευση του Τομέα και ο Διευθυντής. Η Γενική Συνέλευση απαρτίζεται από το Δ.Ε.Π. του Τομέα και δύο εκπροσώπους των φοιτητών.

Η ευθύνη του διδακτικού έργου του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας έχει κατανεμηθεί στους παρακάτω τέσσερις Τομείς:

Α. Τομέας Αγίας Γραφής και Πατερικής Γραμματείας

Καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της έρευνας και διδασκαλίας των θεμάτων που συνδέονται με εισαγωγικά, ιστορικά, φιλολογικά, ερμηνευτικά και θεολογικά προβλήματα α) της Αγίας Γραφής, β) της Πατερικής Γραμματείας, γ) των θρησκευτικών, φιλοσοφικών και λοιπών πολιτιστικών παραγόντων, που προσδιορίζουν τη μορφή και το περιεχόμενο των κειμένων της Αγίας Γραφής και των Πατέρων της Εκκλησίας, καθώς και των θεμάτων που αφορούν στη σημασία και σπουδαιότητα αυτών των κειμένων για τη σύγχρονη ζωή της Εκκλησίας.

Β. Τομέας Ιστορίας, Δόγματος, Διορθόδοξων και

Διαχριστιανικών Σχέσεων

Καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της σπουδής της ανάπτυξης στην ιστορία των θεσμών της Εκκλησίας (Εκκλησιαστική Ιστορία), της γενέσεως, της αναπτύξεως και της συστηματικής εμπειδώσεως της εκκλησιαστικής πίστεως με τη δογματική διδασκαλία (Ιστορία των Δογμάτων, Δογματική Θεολογία, Συμβολική) και της προβολής και εφαρμογής της εκκλησιαστικής πίστεως στις διορθόδοξες και διαχριστιανικές σχέσεις και στην Ιστορία της Οικουμενικής Κινήσεως.

Γ. Τομέας Λατρείας, Αρχαιολογίας και Τέχνης

Καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της ιστορικής, θεολογικής και δεοντολογικής εξέτασης και διδασκαλίας της θείας λατρείας και χριστιανικής αρχαιολογίας σ' όλες τις εκφάνσεις τους, δηλαδή: της λατρείας, του κηρύγματος, της υμνογραφίας, του εορτολογίου, της αγιολογίας, της αρχιτεκτονικής, της γλυπτικής, της ζωγραφικής, της μικροτεχνίας και της εκκλησιαστικής μουσικής.

Δ. Τομέας Δικαίου, Οργανώσεως, Ζωής και Διακονίας της

Εκκλησίας
Καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της διδασκαλίας και έρευνας θεμάτων που αναφέρονται στο δίκαιο και την οργάνωση, στη ζωή, τη διακονία και το ποιμαντικό έργο της Εκκλησίας (Κανονικό Δίκαιο και Εκκλησιαστική Νομοθεσία, Ποιμαντική Ψυχολογία, Ψυχολογία, Παιδαγωγικά, Κοινωνιολογία, Ιεραποστολική, Εξομολογητική, Κατηχητική, κ.ά.).

Πρόγραμμα Σπουδών

Ο αριθμός μέσα στις αγκύλες είναι ο κωδικός του μαθήματος. Υ Υποχρεωτικό, Ε Επιλογής

Ω.Δ.: Ώρες διδασκαλίας

Δ.Μ.: Διδακτικές μονάδες

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

1. [101Υ] ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Επίκουρος Καθηγητής Ηρακλής Ρεράκης

Η σημασία και ο σκοπός του μαθήματος. Η έννοια του όρου Θεολογία και η ανάπτυξη της χριστιανικής Θεολογίας. Η Θεολογία ως επιστήμη και η θέση της μεταξύ των άλλων επιστημών. Εκκλησία και Θεολογία. Η θεολογική παιδεία, ιδιαίτερα στον ορθόδοξο χώρο. Η δομή της θεολογικής επιστήμης.

2. [102Υ] ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ Ω.Δ. 3, Δ.Μ. 3

Καθηγητής Σταύρος Καλαντζάκης (Γενική Εισαγωγή)

Λέκτορας Αθανάσιος Παπαρνάκης (Ειδική Εισαγωγή)

Εισαγωγικά θέματα της Παλαιάς Διαθήκης, ιστορικής, φιλολογικής και γραμματολογικής φύσεως, τα οποία αφορούν στο σύνολό της και στα επί μέρους βιβλία, που την απαρτίζουν. Πρόκειται γενικά για την ιστορία του κανόνα και την παράδοση του κειμένου της - πρωτότυπου εβραϊκού και μεταφράσεων - και ειδικά για τις συνθήκες συγγραφής, το περιεχόμενο, τη διδασκαλία κ.λπ. κάθε βιβλίου της χωριστά.

3. [103Υ] ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ Ω.Δ. 3, Δ.Μ. 3

Αναπληρωτής καθηγητής Πausανίας Κουτλεμάνης

Ο κανών της Καινής Διαθήκης, το κείμενο της Καινής Διαθήκης, η ιστορία και η ερμηνεία της Καινής Διαθήκης.

Η κριτική του κειμένου της Καινής Διαθήκης.

Άσκηση στην κριτική του κειμένου της Καινής Διαθήκης.

4. [104Υ] ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Αθανάσιος Αγγελόπουλος

Εκκλησιαστική Ιστορία. Εισαγωγή στις βασικές περιόδους και αναφορά στις πηγές της Ιστορίας της Εκκλησίας από της ιδρύσεώς της μέχρι σήμερα.

Ιστορία της Εκκλησίας απ' αρχής της Εκκλησίας μέχρι σήμερα. Αξιολογούνται και παρουσιάζονται τα πιο σημαντικά γεγονότα του ιστορικού παρελθόντος, που αφορούν στον ιστορικό βίο της Εκκλησίας και συνδέονται με τη φύση και την αποστολή της στον κόσμο, με κριτήριο την αποστολική και εκκλησιαστική παράδοση.

5. [105Υ] ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΧΡΙΣΤ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (Πατρολογία 1) Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Γεώργιος Θεοδωρούδης

Παρουσιάζονται η έννοια των όρων Πατήρ και Πατρολογία, το πολιτιστικό περιβάλλον εντός του οποίου αναπτύχθηκε η Χριστιανική Γραμματεία, τα είδη της Γραμματείας αυτής, οι περίοδοι αναπτύξεώς της και τα σχετικά με τη χειρόγραφη παράδοση των έργων των Πατέρων.

6. [106Υ] ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΕΙΑ ΛΑΤΡΕΙΑ Ω.Δ. 4, Δ.Μ. 3

Λέκτορας πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντίνος Καραϊσαρίδης

Γενικά εισαγωγικά θέματα στη Θεία Λατρεία. Εισαγωγή στην εβδομαδιαία άσκηση στη λατρεία και το κηρυγμα. Ναός, σκεύη, άμφια, λειτουργικά βιβλία Λειτουργική ορολογία. Ακολουθίες του νυχθημέρου.

Διεξαγωγή πρακτικής ασκήσεως της Λειτουργικής: Επιστημονικός συνεργάτης π. Νικόδημος Σκρέττας, δρ.Θ.

7. [107Υ] ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Βασίλειος Φανουργάκης (επόπτης). Συνεπικουρεί για τη διδασκαλία η Κυριακούλα Παπαδημητρίου, δρ.Θ., ΕΤΕΠ του Τομέως.

Διδάσκονται κείμενα αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων με σκοπό τη μελέτη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας και με αναφορά στη γλώσσα των Γραφών και των Πατέρων.

8. [108Υ] ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Χρήστος Βάντσος

Η Ψυχολογία άλλοτε και σήμερα. Σύντομη ιστορία της Ψυχολογίας. Αρχαίοι Έλληνες, Μεσαίωνα, Αναγέννηση, Νεώτερη Φιλοσοφία της Ψυχολογίας. Σχέσεις της Ψυχολογίας με τη Θεολογία και τις άλλες ανθρωπολογικές επιστήμες. Εξελικτική Ψυχολογία, Ψυχολογία των ατομικών διαφορών, Ψυχολογία του βάρους. Η σημασία των συμβόλων στην Ψυχολογία και τη Θεολογία. Ανάλυση βασικών ψυχολογικών όρων.

9. ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ Ω.Δ. 2

ΞΑ1 ΑΓΓΛΙΚΑ Μαρ. Μακραντωνάκη - Σωτ. Λυσίκατος

ΞΓ1 ΓΑΛΛΙΚΑ Πολυξένη Γρηγοριάδου-Κουφογιαννίδου

ΞΓΕ1 ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ Μαρία Πέπα-Ζεϊμπέκη

ΞΙΤ1 ΙΤΑΛΙΚΑ Αθ. Νικολαΐδου-Χ"Βασιλειάδου

ΞΕΛ1 ΕΛΛΗΝΙΚΑ Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. [201Υ] ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Λέκτορας Αθανάσιος Παπαρνάκης

Ερμηνευτική ανάλυση περικοπών της Παλαιάς Διαθήκης από τα ιστορικά, διδακτικά - ποιητικά και προφητικά βιβλία της Μεταφράσεως των Εβδομήκοντα (Ο') με συγκριτικές αναφορές στο μασωριτικό εβραϊκό κείμενο.

2. [202Υ] ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ Ω.Δ. 3, Δ.Μ. 3

Καθηγητής Χρήστος Οικονόμου

α) Ερμηνεία των Συνοπτικών Ευαγγελίων: Ερμηνεία του κατά Μάρκον και των παραλλήλων διηγήσεων των δύο άλλων Συνοπτικών. Εξέταση των ομοιοτήτων και ιδιαιτεροτήτων του κάθε Ευαγγελιστή στις κοινές διηγήσεις. Βάση της ερμηνείας αποτελεί η Πατερική ερμηνευτική παράδοση και οι σύγχρονοι ερμηνευτές.

β) Ερμηνεία των Πράξεων των Αποστόλων.

3. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Καθηγητής Αθανάσιος Αγγελόπουλος

1. [204Υ] Εκκλησιαστική Ιστορία. Εισαγωγή στις βασικές περιόδους και αναφορά στις πηγές της Ιστορίας της Εκκλησίας από της ιδρύσεώς της μέχρι σήμερα Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

2. [203Υ] Ιστορία και σύγχρονη κατάσταση της Εκκλησίας της Ελλάδος και της Κύπρου. Ω.Δ. 1 Δ. Μ. 1

4. [205Υ] ΞΕΝΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΑ Ι (Εισαγωγή στη Θρησκειολογία) Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Ηλίας Νικολακάκης

Εισαγωγικά στην έννοια της θρησκείας. Εμφάνιση της θρησκείας και καθορισμός του περιεχομένου της. Συγκριτική θρησκειολογία. Υποχρεωτική άσκηση με επίσκεψη λατρείας ξένων θρησκειών για τη μια διδακτική μονάδα.

5. [206Υ] ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Ω.Δ. 1, Δ.Μ. 1

Καθηγητής Βασίλειος Φανουργάκης (Επόπτης). Συνεπικουρεί για τη διδασκαλία η Κυριακούλα Παπαδημητρίου, δρ.Θ., ΕΤΕΠ του Τομέως.

Διδάσκονται κείμενα αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων με σκοπό τη μελέτη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας και με αναφορά στη γλώσσα των Γραφών και των Πατέρων.

6. [207Υ] ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Επίκουρος Καθηγητής Κωνσταντίνος Χρήστου

Σύντομη εξέταση των κυριότερων φιλοσοφικών ρευμάτων της κλασικής και ύστερης ελληνικής αρχαιότητας, με σκοπό την ανάδειξη εκείνων των στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν από τους Πατέρες της Εκκλησίας στο διάλογο τους, τόσο με τους Έλληνες όσο και με τους αιρετικούς. Σύντομες αναφορές στη φιλοσοφική παράδοση της Δύσης κατά τον Μεσαίωνα, την Αναγέννηση και τους Νεωτέρους Χρόνους.

7. [208Υ] ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Γεώργιος Θεοδωρούδης

Διδάσκεται ο τρόπος και η μέθοδος της επιστημονικής έρευνας με έμφαση στις οδηγίες για τη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας.

8. [209Υ] ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Λέκτορας πρωτοπρεσβύτερος Σπυρίδων Αντωνίου

Εισαγωγή στην Βυζαντινή Εκκλησιαστική Μουσική και ιστορία της βυζαντινής και μεταβυζαντινής Ψαλτικής Τέχνης. Αναλυτική βυζαντινή σημειογραφία.

9. ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ Ω.Δ. 2

10. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ 1

Από τον πίνακα μαθημάτων εαρινού εξαμήνου για 3 Δ.Μ.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

1. [301Υ] Καθηγητής Αθανάσιος Αγγελόπουλος Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Ιστορία και σύγχρονη κατάσταση της Εκκλησίας της Ελλάδος και της Κύπρου.

2. [302Υ] Καθηγητής Σωτήριος Βαρναλίδης Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Ιστορία και σύγχρονη κατάσταση του Οικουμενικού Πατριαρχείου και των άλλων πρεσβυγενών πατριαρχείων.

2. [303Υ] ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑ (Πατρολογία 2) Ω.Δ. 1, Δ.Μ. 1

Καθηγητής Γεώργιος Θεοδωρούδης

Παρουσιάζονται ο βίος, τα συγγράμματα και η διδασκαλία των Πατέρων που έδρασαν κατά την πρώτη περίοδο της ζωής της Εκκλησίας (β' και γ' αιώνα) και αντιμετωπίζονται τα σχετικά φιλολογικά και θεολογικά προβλήματα.

3. [304Υ] ΞΕΝΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΑ II (Ιστορία και διδασκαλία ξένων θρησκειών). Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Ηλίας Νικολακάκης

Ιστορία και διδασκαλία του Βεδισμού, Ινδουϊσμού, Βουδισμού, Ισλαμισμού. Αρχαίες ελληνικές θρησκείες και υποχρεωτική άσκηση με επίσκεψη σε χώρους λατρείας και άλλα μνημεία αυτών, για τη μία διδακτική μονάδα.

4. [305Υ] ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Θεολόγος Αλιπράντης

Εισαγωγή στη χριστιανική αρχαιολογία και τέχνη. Κατακόμβες. παλαιοχριστιανική αρχιτεκτονική (περίκεντροι, τρουλαίοι ναοί κ.λπ.). Η ζωγραφική των μνημείων της Δύσεως. Φορητές εικόνες.

5. [306Υ] ΓΕΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής (του Τμήματος Θεολογίας) Βασίλειος Γιούλτσης

Εισαγωγή στην έννοια της Επιστήμης. Ανάλυση των βασικών λειτουργιών της κοινωνικής ζωής. Τυπολογική παρουσίαση των τάσεων που οδήγησαν αρχικά

στην προβληματική και προοδευτικά στη γένεση της Επιστήμης. Ερμηνεία της κοινωνικής συμπεριφοράς και δράσεως. Προσέγγιση και ανάλυση των προϋποθέσεων - πηγών του κοινωνιολογικού χώρου, εξειδικευμένες προοπτικές. Διαιρέσεις της βασικής επιστήμης. Λειτουργία της ολικής κοινωνίας. Πρόελευση, μορφοποιητικές διαδικασίες, εξέλιξη, συλλειτουργία των κοινωνικών θεσμών. Σύγχρονοι κλάδοι και περιεχόμενο. Μέθοδοι και αρχές κοινωνιολογικής έρευνας.

6. [307Υ] ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Χρήστος Βάντσος

Εισαγωγικά. Η σπουδαιότητα του διαλόγου στην ψυχολογία και στο ποιμαντικό έργο της Εκκλησίας. Ανθρωπογνωσία από θεολογική και ψυχολογική άποψη και ο διάλογος. Χριστοκεντρικός χαρακτήρας του ποιμαντικού διαλόγου. Η τέχνη του ποιμαντικού διαλόγου. Η μέριμνα της Εκκλησίας για τον άνθρωπο στις διάφορες ηλικίες, ήτοι για τα νήπια, για το παιδί και τον έφηβο, για τον άνθρωπο της ώριμης και τρίτης ηλικίας. Η μέριμνα της Εκκλησίας για το γάμο και την οικογένεια, όπως επίσης και για τα ορφανά και τις χήρες.

7. [308Υ] ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ-ΨΑΛΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Λέκτορας πρωτοπρεσβύτερος Σπυρίδων Αντωνίου

Θέματα βυζαντινής και μεταβυζαντινής λειτουργικής μουσικής και βυζαντινής σημειογραφίας

8. ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ Ω.Δ. 2

9. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ 2

Από τον πίνακα επιλεγόμενων του χειμερινού εξαμήνου για 6 Δ.Μ.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. [402Υ] ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Αναπληρωτής Καθηγητής Πausανίας Κουτλεμάνης

Ερμηνεία αποστολικών περικοπών που αναγιγνώσκονται τις Κυριακές.

2. [403Υ] ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Επίκουρος Καθηγητής Μιχαήλ Τρίτος

Ιστορία και σύγχρονη κατάσταση των Σλαβικών και λοιπών Ορθοδόξων Εκκλησιών.

3. [404Υ] ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ (Πατρολογία 3) Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 3

Καθηγητής πρωτοπρεσβύτερος Θεόδωρος Ζήσης

Αναλύεται η σπουδαιότητα των Πατέρων για τη ζωή της Εκκλησίας σ' όλες τις εποχές και παρουσιάζονται η μέθοδος και τα κριτήρια της πατερικής θεολογίας.

4. [405Υ] ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑ (Πατρολογία 2) Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Βασίλειος Φανουργάκης

Παρουσιάζονται ο βίος, τα συγγράμματα και η διδασκαλία των Πατέρων που έδρασαν κατά τις αρχές του δ' αιώνας μέχρι την Ε' Οικουμενική Σύνοδο και αντιμετωπίζονται τα σχετικά φιλολογικά και θεολογικά προβλήματα.

5. [406Υ] ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Ευθύμιος Τσιγαρίδας

Παλαιοχριστιανική αρχιτεκτονική (ο τύπος και τα μέρη της Βασιλικής). Η ζωγραφική των μνημείων της Ανατολής. Εικονογραφημένα χειρόγραφα.

6. [608Υ] ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΑ Ω.Δ. 3, Δ.Μ. 3

Διδάσκεται με ευθύνη του Τομέα

Παρουσίαση των πηγών της αγιολογικής επιστήμης και της βασικής αγιολογικής ορολογίας. Ανάλυση των «χορών» των Αγίων, της παρρησίας και των

πρεσβειών τους προς τον Θεό. Θεολογική προσέγγιση των θαυμάτων και φιλολογική εξέταση των σχετικών Συλλογών. Θεολογική κατοχύρωση της τιμής των αγίων και των ιερών λειψάνων. Αναφορά στην ιστορία και τη σύγχρονη κανονική πράξη της Εκκλησίας για την αναγνώριση νέων Αγίων. Μελέτη της ιστορικής εξέλιξης του Εορτολογίου.

7. [407Υ] ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Χρήστος Βάντσος

Η Ποιμαντική του γάμου. Γάμος και οιδιπόδειο σύμπλεγμα, γάμος και εγωϊσμός. Ανάλυση πατερικών κειμένων παιδαγωγικού και ψυχολογικού περιεχομένου: α) «Περί κενοδοξίας και όπως δει τους γονέας ανατρέφειν τα τέκνα» του Χρυσοστόμου, β) Ομιλία του Μ. Βασιλείου «εις το πρόσεχε σεαυτόν», γ) Απάνθισμα από διάφορα κείμενα ρητών περί αγάπης, δ) Η σπουδαιότητα της συμβουλής κατά την διδασκαλία Ισαάκ του Σύρου. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης μέσα ευαγγελισμού.

8. [408Υ] ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Αθανάσιος Καραθανάσης

Η τρίσημη ενότητα του Ελληνισμού. Αρχαιότητα - Βυζάντιο - Νέος Ελληνισμός. Αναζήτηση των στοιχείων της διαχρονικής ενότητας των τριών περιόδων. Η συμβολή των εθνικών μας ιστοριογράφων στον εντοπισμό των στοιχείων της Ορθοδοξίας, των θεσμών και των εθνικών παραδόσεων που συνιστούν αυτήν την ενότητα.

9. ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ Ω.Δ. 2

10. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ 1

Από τον πίνακα επιλεγόμενων μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου για 3 Δ.Μ.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

1. [502Υ] ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ (Πατρολογία 3) Ω.Δ. 1, Δ.Μ. 1

Καθηγητής πρωτοπρεσβύτερος Θεόδωρος Ζήσης

Παρουσιάζεται η θεολογία των Πατέρων της περιόδου των αιώνων 5ου-8ου, με έμφαση στα χριστολογικά θέματα, στην ανάπτυξη του μοναχισμού και στην περί ιερών εικόνων διδασκαλία.

2. [503Υ] ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑ (Πατρολογία 2) Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Βασίλειος Φανουργάκης

Ο βίος, τα συγγράμματα, η διδασκαλία και η εν γένει δραστηριότης των Πατέρων και εκκλησιαστικών συγγραφέων από την Ε' Οικουμενική Σύνοδο μέχρι το σχίσμα. Φιλολογικά και θεολογικά προβλήματα της χριστιανικής γραμματείας της περιόδου αυτής. Χρήση των πηγών.

Πρακτική άσκηση με επίσκεψη μεγάλων βιβλιοθηκών χειρογράφων και παλαιούτων εκδόσεων για τη μια διδακτική μονάδα.

3. [504Υ] ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Ευθύμιος Τσιγαρίδας

Η τέχνη κατά την περίοδο των Μακεδόνων και Κομνηνών. Θέματα εντοίχιας ζωγραφικής με βάση τα πορίσματα της νεώτερης έρευνας.

4. [505Υ] ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΟΓΜΑΤΩΝ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγήτρια Δέσπω Αθ. Λιάλιου

Συστηματική έρευνα της διατυπώσεως των δογμάτων της Εκκλησίας με βάση τους Όρους και τις αποφάσεις των συνόδων και άλλων γραπτών μνημείων και ιδιαίτερα των συγγραμμάτων των αγίων Πατέρων.

5. [706Υ] ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ Ω.Δ. 3, Δ.Μ. 3

Επίκουρος Καθηγητής πρωτοπρεσβύτερος Αθανάσιος Γκίκας

Εισαγωγικά στην επιστήμη της Ποιμαντικής. Γενική Ποιμαντική, δηλ. η Θεολογία της Ποιμαντικής. Τα σύγχρονα γενικά πλαίσια και οι μέθοδοι του ποιμαντικού έργου. Τα της προσωπικότητας του ποιμένου και περί του ποιμνίου. Ειδική Ποιμαντική, δηλ. το αγιαστικό, το διδακτικό και το διοικητικό έργο

του Ποιμένος.

6. [506Y] ΟΜΙΛΗΤΙΚΗ (Ιστορία του κηρύγματος) Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Διδάσκεται με ευθύνη του Τομέα

Εισαγωγή στην Ομιλητική. Ιστορία του Χριστιανικού κηρύγματος. Το κήρυγμα και ο διάκονός του. Θέματα και πηγές του κηρύγματος. Ερμηνεία πατερικών ομιλητικών κειμένων.

7. [507Y] ΥΜΝΟΛΟΓΙΑ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Διδάσκεται με ευθύνη του Τομέα

Παρουσιάζονται οι βασικότεροι υμνογραφικοί όροι (αντίφωνα, αναβαθμοί, καθίσματα, ιδιόμελα, προσόμοια, ωδές κ.λπ.) και τα σχετικά λειτουργικά βιβλία της Εκκλησίας. Εξετάζεται η προέλευση και η εξέλιξη της υμνογραφίας της αρχαϊκής Εκκλησίας, καθώς και η γένεση του Κοντακίου και του Κανόνος. Παρουσιάζονται οι κυριότεροι υμνογράφοι και το έργο τους και αναλύεται θεολογικά το περιεχόμενο αντιπροσωπευτικών υμνογραφικών κειμένων.

8. [508Y] ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΑΙΡΕΣΕΙΣ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Ευστράτιος Ζεγκίνης.

Παρουσίαση των συγχρόνων αιρέσεων, παραθρησκευτικών κινήσεων και αποκρυφιστικών ομάδων που δρουν στο εξωτερικό και στην Ελλάδα. Διδασκαλία, τρόπος προσηλυτισμού, δράση και αντιμετώπισή τους.

9. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ 1

Από τον πίνακα των επιλεγόμενων μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου για 3 Δ.Μ.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. [401Y] ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Σταύρος Κаланτζάκης

Συστηματική έκθεση και ανάλυση βασικών θεολογικών ιδεών και θεμάτων της Παλαιάς Διαθήκης, που άπτονται της θεολογίας, ανθρωπολογίας, χριστολογίας, σωτηριολογίας, εκκλησιολογίας, εσχολογίας της και συνιστούν το περιεχόμενο της υπερφυσικής θείας αποκαλύψεώς της.

2. [601Y] ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ (Πατρολογία 3) Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής πρωτοπρεσβύτερος Θεόδωρος Ζήσης

Από τον θ' αιώνα η Εκκλησία εισέρχεται σε μία περίοδο με τις διασπαστικές τάσεις των Δυτικών, την ιεραποστολική εξόρμηση προς τους Σλάβους, την άνθηση του μοναχισμού μαζί με το θρίαμβο της Ορθοδοξίας επί των εικονομάχων, το σχίσμα του 11' αιώνας και τις συνακόλουθες ενωτικές απόπειρες, τον Ηουχασμό του 18' αιώνας και τέλος με την Τουρκοκρατία και τη νέα κατάσταση ζωής και δράσης. Όλα αυτά παρουσιάζονται στις κύριες γραμμές και με τους μεγάλους εκπροσώπους της πατερικής θεολογίας.

3. [602Y] ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑ (Πατρολογία 2) Ω.Δ. 1, Δ.Μ. 1

Καθηγητής Βασίλειος Φανουργάκης

Ο βίος, τα συγγράμματα, η διδασκαλία και η εν γένει δραστηριότητα των Πατέρων και εκκλησιαστικών συγγραφέων από το σχίσμα μέχρι σήμερα. Φιλολογικά και θεολογικά προβλήματα της χριστιανικής γραμματείας της περιόδου αυτής.

4. [603Y] ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Θεολόγος Αλιπράντης

Παλαιολόγειος τέχνη. Μεταβυζαντινή τέχνη.

5. [604Y] ΣΥΜΒΟΛΙΚΗ. ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ. ΙΣΤΟΡΙΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ Ω.Δ. 4, Δ.Μ.4

Λέκτορας Ιωάννης Κουρεμπιές

Στοιχεία από τη θεολογία και ζωή ετεροδόξων χριστιανών σε σχέση και σύγκριση με το Ορθόδοξο Δόγμα. Σημαντικά στοιχεία των διορθόδοξων και διαχριστιανικών σχέσεων και προβληματισμοί από την πορεία της «Οικουμενικής Κίνησης». Στόχος του μαθήματος με βάση την οικουμενική παράδοση της

Εκκλησίας είναι να φανεί η οικουμενικότητα του Ορθοδόξου Δόγματος σε συνάρτηση με ερωτήματα που προκύπτουν από τη διαλογική συνάντηση των Ομολογιών.

6. [605Υ] ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Λέκτορας Βασίλειος Τσίγκος

α) Προλεγόμενα στη δογματική θεολογία της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας: Περιεχόμενο, μεθοδολογία και σύντομη ιστορική επισκόπηση της ορθοδόξου δογματικής θεολογίας. Έννοια, “πηγές” και διαμόρφωση των ορθοδόξων δογμάτων. Η αποτύπωσή τους στη ζωή της Εκκλησίας. Δόγμα και ήθος στην ορθόδοξη πνευματική εμπειρία. Η θεολογική μέθοδος των Πατέρων της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Εισαγωγή στη θεολογική γνωσιολογία.

β) «Ακριβής έκθεση» του περιεχομένου της ορθοδόξου πίστεως. Θεολογία και Οικονομία. Παρουσιάζονται, με συστηματικό τρόπο, τα κυριότερα δόγματα της Ορθοδόξου Εκκλησίας: Θεολογία-Τριαδολογία, Κοσμολογία, Ανθρωπολογία.

7. [606Υ] ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΟΓΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγήτρια Δέσπω Αθ. Λιάλιου

Συστηματική ερμηνεία των δογματικών και συμβολικών κειμένων της Ορθοδόξου Εκκλησίας των τριών πρώτων Οικουμενικών Συνόδων, ήτοι ερμηνεία των Συμβόλων, της Εκθέσεως των Διαλλαγών του 433 και των κανόνων δογματικού ενδιαφέροντος των τριών πρώτων Οικουμενικών Συνόδων.

8. [607Υ] ΟΜΙΛΗΤΙΚΗ 2 (Θεωρία του κηρύγματος) Ω.Δ. 3, Δ.Μ. 2

Διδάσκεται με ευθύνη του Τομέα

Είδη του κηρύγματος. Μορφή του κηρύγματος. Συγγραφή και εκφώνηση του κηρύγματος. Ασκήσεις στην Ομιλητική.

9. [608Υ] ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Χρήστος Βάντσος

Η Ιεραποστολική ως μάθημα. Η ανάγκη της Ιεραποστολής σήμερα. Σχέση της με τα άλλα μαθήματα της Θεολογίας. Έννοια και σκοπός της Ιεραποστολικής.

Ίδρυση και οργάνωση της Εκκλησίας. Το ιεραποστολικό κήρυγμα του Αποστόλου Πέτρου. Το ιεραποστολικό κήρυγμα του Αποστόλου Παύλου.

Ιεραποστολικές περιοδείες. Κύριλλος Ιεροσολύμων, Ιω. Χρυσόστομος, Κύριλλος και Μεθόδιος, πρότυπα Ιεραποστόλων. Προσόντα του Ιεραποστόλου.

Λατρεία και Ιεραποστολή. Η συμβολή των μοναχών και των λαϊκών στο ιεραποστολικό έργο της Εκκλησίας. Το ιεραποστολικό έργο της Εκκλησίας στην Αλάσκα, Αφρική, Κορέα, Ιαπωνία και Χονγκ Κονγκ.

10. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ 1

Από τον πίνακα επιλεγομένων μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου για 3 Δ.Μ.

Ζ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

1. [501Υ] ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΕΙΑΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Χρήστος Οικονόμου

Ερμηνεία και θεολογία του κατά Ιωάννην Ευαγγελίου. Γενική εισαγωγή στην Ιωάννεια Γραμματεία (Ευαγγέλιο, Επιστολές, Αποκάλυψη) και ερμηνευτική ανάλυση του προλόγου και των θαυμάτων. Ιστορικοθεολογική προσέγγιση βασικών θεμάτων της Αποκαλύψεως. Οι επτάδες των δεινών, η συμβολική ορολογία και αριθμολογία, το 666 και το χάραγμα του Αντιχρίστου.

2. [701Υ] ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΑΤΕΡΩΝ (Πατρολογία 4) Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής Γεώργιος Θεοδωρούδης

Ερμηνεία, σχολιασμός και θεολογική ανάλυση εκλεκτών κειμένων των Πατέρων της Εκκλησίας. Γλωσσική και φιλολογική ανάλυση πατερικών κειμένων.

3. [702Υ] ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΗΘΙΚΗ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής πρωτοπρεσβύτερος Θεόδωρος Ζήσης

Παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της χριστιανικής Ηθικής σε σχέση με τη φιλοσοφική Ηθική και της Ορθόδοξης Ηθικής σε σχέση με την Ηθική των ετεροδόξων. Θεμελιώνονται θεολογικά το ορθόδοξο ήθος στην Τριαδολογία, τη Χριστολογία και την ενέργεια της Χάριτος του Αγίου Πνεύματος μέσα στην Εκκλησία και τη λατρευτική ζωή.

4. [703Υ] ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ (Ιστορία και θεολογία της θ. Λατρείας) Ω.Δ. 4, Δ.Μ. 3

Λέκτορας πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντίνος Καραϊσαρίδης

Εισαγωγή στη Λειτουργική. Πηγές της Λειτουργικής. Ιστορική εξέλιξη της θ. Λατρείας. Λειτουργικοί τύποι της Ανατολής και της Δύσεως.

Διεξαγωγή πρακτικής ασκήσεως της Λειτουργικής: Επιστημονικός συνεργάτης π. Νικόδημος Σκρέττας, δρ.θ..

5. [704Υ] ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Κανονικό Δίκαιο 2) Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Αναπληρωτής Καθηγητής Θεόδωρος Γιάγκου

Εισαγωγικά στην επιστήμη του Κανονικού Δικαίου. Εφαρμογές των πηγών του κανονικού Δικαίου. Μέθοδοι ερμηνείας των ιερών κανόνων.

6. [705Υ] ΠΗΓΕΣ ΚΑΝΟΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ & ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΤΑΞΙΑΣ (Κανονικό Δίκαιο 1) Ω.Δ. 1, Δ.Μ. 1

Αναπληρωτής Καθηγητής Θεόδωρος Γιάγκου

Ανάλυση και παρουσίαση των Κανονικών Πηγών της Εκκλησίας, δηλαδή των αρχαίων κανονικών και νομοκανονικών συλλογών, των μοναστηριακών τυπικών, των εξομολογηταρίων, των συλλεκτικών κανονικών έργων, των συλλογών της Τουρκοκρατίας κ. ά.

7. [707Υ] ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ 1 (Γενική Παιδαγωγική) Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Επίκουρος Καθηγητής Ηρακλής Ρεράκης

Παιδαγωγική και αγωγή. Η ιστορία της αγωγής. Η σχέση της Παιδαγωγικής προς τις άλλες ανθρωπολογικές επιστήμες και τη Θεολογία. Αγωγή - Διδασκαλία - Μόρφωση, Μάθηση. Μορφωτικά αγαθά. Περιβάλλον και αγωγή. Παιδαγωγική σχέση. Παιδαγωγική της ετερότητας. Σχολείο και αγωγή. Εμπειρική παιδαγωγική. Ψυχολογία του εφήβου - Νοημοσύνη. Χριστιανική παιδαγωγική. Η εν Χριστώ αγωγή και οι επιστήμες της αγωγής. Ορθόδοξη εκκλησιαστική αγωγή. Οι πατέρες της Εκκλησίας και η αγωγή των νέων.

8. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ 2

Από τον πίνακα επιλεγόμενων μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου για 6 Δ.Μ.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. [801Υ] ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Λέκτορας Βασίλειος Τσίγκος

«Ακριβής έκθεση» του περιεχομένου της ορθοδόξου πίστεως. Συνεχίζεται, από το ΣΤ' εξάμηνο, και ολοκληρώνεται η παρουσίαση, με συστηματικό τρόπο, των κυριότερων δογμάτων της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας με έμφαση στο δόγμα της θείας Οικονομίας: Χριστολογία, Σωτηριολογία, Εκκλησιολογία, Εσχατολογία.

2. [802Υ] ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΟΓΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ Ω.Δ. 1, Δ.Μ. 1

Καθηγήτρια Δέσπω Αθ. Λιάλιου

Συστηματική ερμηνεία των δογματικών και συμβολικών κειμένων της Ορθοδόξου Εκκλησίας των Δ', Ε', ΣΤ', Ζ' Οικ. Συνόδων, ήτοι ερμηνεία των όρων και των κανόνων δογματικού ενδιαφέροντος των αντιστοιχών Οικουμενικών Συνόδων.

3. [803Υ] ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΗΘΙΚΗ Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Καθηγητής πρωτοπρεσβύτερος Θεόδωρος Ζήσης

Με βάση τη διδασκαλία των Πατέρων της Εκκλησίας και στο πλαίσιο του σωτηριώδους σχεδίου της Θείας Οικονομίας αντιμετωπίζονται συγκεκριμένα ηθικά προβλήματα.

4. [804Υ] ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ (Βυζαντινός λειτουργικός τύπος) Ω.Δ. 3, Δ.Μ. 2

Λέκτορας πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντίνος Καραϊσαρίδης

Συνεπικουρεί ο επιστημονικός συνεργάτης π. Νικόδημος Σκρέττας, δρ.θ.

Εισαγωγή στο βυζαντινό λειτουργικό τύπο. Η Θεία Λειτουργία. Βάπτισμα, χειροτονίες, μετάνοια, ευχέλαιο, γάμος, αγιασμοί, εγκαινία ναού, νεκρώσιμες ακολουθίες.

Διεξαγωγή πρακτικής ασκήσεως της Λειτουργικής:
Επιστημονικός συνεργάτης π. Νικόδημος Σκρέττας, δρ.θ.

5. [805Υ] ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Κανονικό Δίκαιο 2) Ω.Δ. 3, Δ. Μ. 3

Αναπληρωτής Καθηγητής Θεόδωρος Γιάγκου

Το πολίτευμα της Εκκλησίας. Η εξουσία, η διοίκηση στην Εκκλησία, ο βίος αυτής. Οι θεσμοί διοικήσεως του Οικουμενικού Πατριαρχείου και η καταστατική νομοθεσία της Εκκλησίας στην ελληνική επικράτεια.

6. [806Υ] ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ Ω.Δ. 3, Δ.Μ. 3

Επίκουρος Καθηγητής πρωτοπρεσβύτερος Αθανάσιος Γκίκας

Ασκήσεις Ποιμαντικής με επισκέψεις σε φιλανθρωπικά ιδρύματα και ναούς.

7. [807Υ] ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ 2 (Ειδική διδακτική του μαθήματος των Θρησκευτικών) Ω.Δ. 2, Δ.Μ. 2

Επίκουρος Καθηγητής Ηρακλής Ρεράκης

Η διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών: θέση, σκοπός, ρόλος, περιεχόμενα, προγράμματα σπουδών, διδακτικές αρχές, μέθοδοι και μορφές διδασκαλίας, εποπτικά μέσα, βιβλία, μέτρηση επίδοσης. Θεωρία και πράξη στη διδασκαλία του μαθήματος. Η χριστιανική αγωγή στις πολυπολιτισμικές κοινωνίες. Η διδασκαλία του μαθήματος στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

8. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ 2

Από τον πίνακα επιλεγόμενων μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου για 6 Δ.Μ.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗ ΛΑΤΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ (ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ 4)

Λέκτορας πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντίνος Καραϊσαρίδης

Λέκτορας πρωτοπρεσβύτερος Σπυρίδων Αντωνίου Επιστημονικός συνεργάτης αρχιμ. Νικόδημος Σκρέττας, δρ.θ.

Α'. Τέλεση Λειτουργιών: Χρυσοστόμου και Βασιλείου (μ' όλες τις παραλλαγές τους), Αποστολικών Διαταγών, Ιακώβου, Μάρκου, Γρηγορίου, Βυζαντινής και Ιεροσολυμητικής Προηγιασμένης, Ρωμαϊκής, Αρμενικής.

Τέλεση Ακολουθιών: Εσπερινού, Όρθρου, Αγρυπνίας, Μεγάλου και Μικρού Αποδείπνου, Ωρών, Παννυχίδος, Τριθέκτης, Αγιασμού, Ευχελαιού, Ακαθίστου, Μ. Κανόνας.

Β'. Κήρυγμα από τους φοιτητές του τελευταίου έτους σπουδών, όλων των ομιλητικών ειδών (κατωτέρα ομιλία, ανωτέρα ομιλία, λόγος) και από όλα τα θέματα (Ευαγγελίων, Αποστόλων, Παλαιάς Διαθήκης, θ. Λατρείας κ.τ.λ.).

Γ'. Στα πλαίσια των ασκήσεων Λειτουργικής και Ομιλητικής πραγματοποιούνται και υποχρεωτικές εκπαιδευτικές ασκήσεις σε μητροπόλεις και ενορίες της Ελλάδος, για τη μελέτη της λειτουργικής τους ζωής.

Οι ακολουθίες γίνονται κάθε Πέμπτη 8-10 π.μ. και συμμετέχουν όλα τα μέλη του προσωπικού και όλοι οι φοιτητές του Τμήματος.

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΧΕΔΙΟΥ (ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ)

Από τον Τομέα Λατρείας, Αρχαιολογίας και Τέχνης διοργανώνονται μαθήματα βυζαντινής ζωγραφικής και μωσαϊκών.

Διδάσκει ο αγιογράφος Κωνσταντίνος Ξενόπουλος.

Τα μαθήματα, τα οποία είναι ελεύθερα και εκτός προγράμματος, μπορούν να παρακολουθήσουν οι φοιτητές του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Καθηγητής πρωτοπρεσβύτερος Θεόδωρος Ζήσης:

- α) Η μετάφραση των λειτουργικών κειμένων. Πατερικές θέσεις (X138)
- β) Παπισμός και Ουνία (X117) συνεπικουρούν τα μέλη ΕΕΔΙΠ
II του Τομέως Α. Καραμανίδου, δρ.Θ. και Σ. Λάμπρου, δρ.Θ.
2. Καθηγητής Αθανάσιος Αγγελόπουλος:
- α) Το Άγιο Όρος στην Ιστορία (X47)
- β) Χριστιανική Μακεδονία, Θράκη και Ήπειρος (X48)
3. Καθηγητής Σωτήριος Βαρναλίδης:
Ιστορία σχέσεων Εκκλησιών Ρώμης-Κωνσταντινουπόλεως μετά
τη σύνοδο Φερράρας-Φλωρεντίας (X136)
4. Καθηγητής Βασίλειος Φανουργάκης:
Η περί του όρου Χαλκηδόνος γραμματεία (X51)
5. Καθηγητής Χρήστος Βάντσος:
Γάμος και Οικογένεια (X118)
6. Καθηγητής Αθανάσιος Καραθανάσης:
- α) Ψηλά στα Καρπάθια. Ο εθνικός και θρησκευτικός βίος των Ελλήνων
της Τρανσυλβανίας (X146)
- β) Ιστορία πνευματική και εθνική των μακεδονικών πόλεων. Το
Μοναστήρι της Ανω Μακεδονίας και ο Μακεδονικός Αγών (X147)
- γ) Ο ποντιακός Ελληνισμός, Παλαιά και νεότερα πάθη (X148)
7. Καθηγητής Σταύρος Καλαντζάκης:
Στοιχεία Βιβλικής Εβραϊκής Γλώσσας και Αρχαιολογίας (X55)
8. Καθηγητής Γεώργιος Θεοδωρούδης:
Θεολογικά και φιλοσοφικά προβλήματα ΙΒ΄ αιώνα. Ευστάθιος
Θεσσαλονίκης - Ιωάννης Φουρνής (X114)
9. Καθηγητής Ηλίας Νικολακάκης:
Το Ισλάμ. Ιστορική εξέλιξη - σύγχρονα ρεύματα (X58) συνεπι-
κουρεί ο Α. Κραλίδης, δρ.Θ, ΕΕΔΙΠ II του Τομέως
10. Καθηγητής Ευθύμιος Τσιγαρίδας:
Θέματα Χριστιανικής Εικονογραφίας (X143)
11. Καθηγητής Χρήστος Οικονόμου:
Συμμετοχή του Χριστού στην καθημερινότητα της Ιουδαίας (X139)
12. Καθηγητής Θεολόγος Αλιπράντης:
Το Δωδεκάορτο (X70)
13. Καθηγητής Ευστράτιος Ζεγκίνης
Η μουσουλμανική μειονότητα της Δ. Θράκης (X140)
14. Αναπληρωτής Καθηγητής Πausανίας Κουτλεμάνης:
Οι παραβολές του Κυρίου (X80)
15. Αναπληρωτής Καθηγητής Θεόδωρος Γιάγκου:
Κανονικολειτουργικά θέματα (X99)
16. Επίκουρος Καθηγητής Κωνσταντίνος Χρήστου:
Θέματα Βυζαντινής Φιλοσοφίας (X145)
17. Επίκουρος Καθηγητής Μιχαήλ Τρίτος:
- α) Θέματα σχετιζόμενα με τις χώρες της Χερσονήσου του Αίμου (X112)
- β) Η Ορθόδοξη Εκκλησία στα Βαλκάνια σήμερα (X132)
18. Επίκουρος Καθηγητής Ηρακλής Ρεράκης:
Θρησκευτικά πρότυπα και η διδακτική τους στο σχολείο (X135)

19. Επίκουρος Καθηγητής πρωτοπρεσβύτερος Αθανάσιος Γκίκας:

Σύγχρονα Ποιμαντικά θέματα (X81)

20. Λέκτορας Βασίλειος Τσίγκος:

α) Ειδικά θέματα Χριστολογίας - Εκκλησιολογίας (X133)

β) Το Άγιο Πνεύμα στην Ορθόδοξη Δογματική Θεολογία (X134)

21. Λέκτορας Αθανάσιος Παπαρνάκης:

α) Θεσμολογία της Παλαιάς Διαθήκης (X128)

β) Εφαρμογές των Η/Υ στη θεολογική έρευνα (I) (X142)

22. Λέκτορας πρωτοπρεσβύτερος Σπυρίδων Αντωνίου:

α) Μορφολογία της Βυζαντινής Εκκλησιαστικής Μουσικής (I) (X137)

β) Θεωρία και πράξη της Εκκλησιαστικής Μουσικής.

Διδασκαλία χορού ψαλτών (I) (X144)

B. ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Καθηγητής πρωτοπρεσβύτερος Θεόδωρος Ζήσης:

α) Διαθησκειακά των Πατέρων (Θ157)

β) Τα Μοναστήρια της Κεντρικής Μακεδονίας (Θ144) συνεπι κουρούν τα μέλη ΕΕΔΙΠ ΙΙ του Τομέως Α. Καραμανίδου, δρ.Θ. και Σ. Λάμπρου, δρ.Θ.

2. Καθηγητής Αθανάσιος Αγγελόπουλος:

α) Το Άγιο Όρος στο παρόν (Θ46)

β) Ιερά Προσκυνήματα - Προπύργια της Ορθοδοξίας (Θ123)

3. Καθηγητής Σωτήριος Βαρναλίδης:

Ιστορία και σύγχρονη κατάσταση των αντιχαλκηδονίων Εκκλησιών (Θ51)

4. Καθηγητής Βασίλειος Φανουργάκης:

Ελληνική Παλαιογραφία και Επιγραφική (Θ50)

5. Καθηγητής Χρήστος Βάντσος:

Οικολογία και Αγωγή (Θ114)

6. Καθηγητής Αθανάσιος Καραθανάσης:

α) Η διάχυση του ελληνικού κόσμου στα Βαλκάνια και τη Ρωσία. Πρόσωπα, χειρόγραφα, εκκλησιαστικός ουμανισμός. (Θ166)

β) Δύο εκκλησιαστικές προσωπικότητες της Θεσσαλονίκης. Ο ιεροεθνομάρτυς μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Ιωσήφ (+ 1821) και ο μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Ιωακείμ Γ', ο έπειτα Οικουμενικός Πατριάρχης. (Θ167)

7. Καθηγητής Σταύρος Καλαντζάκης:

Βιβλική ανθρωπολογία και κοσμολογία (Θ112)

8. Καθηγητής Γεώργιος Θεοδωρούδης:

α) Κοινή και μεσαιωνική γλώσσα (Θ54)

β) Θεολογία και Φιλοσοφία κατά το ΙΔ' αιώνα εις την Θεσσαλονίκην (Θ75)

γ) Λατινικά (Θ120) συνεπικουρεί για τη διδασκαλία η

Κυριακούλα Παπαδημητρίου, δρ.Θ., ΕΤΕΠ του Τομέως

9. Καθηγητής Ηλίας Νικολακάκης:

α) Το Θρησκευτικό στοιχείο στην αρχαία ελληνική τραγωδία (Θ56) συνεπικουρεί ο Α. Κραλίδης, δρ.Θ, ΕΕΔΙΠ ΙΙ του Τομέως

β) Θρησκευτικές αντιλήψεις των λαών της Μικράς Ασίας (Θ125) συνεπικουρεί ο Α. Κραλίδης, δρ.Θ, ΕΕΔΙΠ ΙΙ του Τομέως

γ) Αποκρυφιστικά και παραθρησκευτικά κινήματα στην Ελλάδα (Θ) συνεπικουρεί ο Α. Κραλίδης, δρ.Θ, ΕΕΔΙΠ ΙΙ του Τομέως

10. Καθηγητής Ευθύμιος Τσιγαρίδας:

Ο ζωγράφος Μανουήλ Πανσέληνος και το έργο του (Θ162)

11. Καθηγητής Χρήστος Οικονόμου:

Συμβολή του Χριστιανισμού στην κοινωνική μεταμόρφωση του κόσμου (Θ158)

12. Καθηγητής Θεολόγος Αλιπράντης:

Τα χριστιανικά μνημεία της Θεσσαλονίκης (Θ69)

13. Καθηγητής Ευστράτιος Ζεγκίνης

α) Ιστορία και πολιτισμός του Ισλάμ στο Βαλκανικό χώρο (Θ159)

β) Η κατάργηση του χαλιφάτου στην Τουρκία και οι επιπτώσεις του Κεμαλισμού στους μουσουλμάνους της Δ. Θράκης (Θ164)

14. Αναπληρωτής Καθηγητής Πausανίας Κουτλεμάνης:

Τα θαύματα του Χριστού (Θ161)

15. Αναπληρωτής Καθηγητής Θεόδωρος Γιάγκου:

Ειδικά θέματα Κανονικού Δικαίου (Θ99)

16. Επίκουρος Καθηγητής Κωνσταντίνος Χρήστου:

Η φιλοσοφία των Νεοπλατωνικών (Θ164)

17. Επίκουρος Καθηγητής Μιχαήλ Τρίτος:

Εκκλησιαστικές προσωπικότητες των Ορθόδοξων Εκκλησιών της Χερσονήσου του Αίμου (Θ150)

18. Επίκουρος Καθηγητής Ηρακλής Ρεράκης:

α) Η λειτουργία των προτύπων στη χριστιανική αγωγή (Θ155)

β) Κατηχητική (Θ165)

19. Επίκουρος Καθηγητής πρωτοπρεσβύτερος Αθανάσιος Γκίκας:

Εξομολογητική (Θ73)

20. Λέκτορας Βασίλειος Τσίγκος:

Ορθόδοξη Εκκλησία: Κοινωνία Εσχάτων (Θ151)

21. Λέκτορας Αθανάσιος Παπαρνάκης:

α) Βιβλική Εβραϊκή Γλώσσα (Θ141)

β) Εφαρμογές των Η/Υ στη θεολογική έρευνα (II) (Θ166)

22. Λέκτορας Ιωάννης Κουρεμπελής:

Οι χριστολογικές ζυμώσεις τον έκτο αιώνα και η οικουμενική τους προοπτική, όπως φαίνονται από την ορθόδοξη υμνογραφία της εποχής (Θ152)

23. Λέκτορας πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντίνος Καραϊσαρίδης:

Θεολογία των ιερών Μυστηρίων (Θ154)

24. Λέκτορας πρωτοπρεσβύτερος Σπυρίδων Αντωνίου:

α) Μορφολογία της Βυζαντινής Εκκλησιαστικής Μουσικής (II) (Θ156)

β) Θεωρία και πράξη της Εκκλησιαστικής Μουσικής. Διδασκαλία χορού ψαλτών (II) (Θ163)